

Едуард КУХАРЕНКО – сучасний полтавський поет, лауреат обласної премії імені І. П. Котляревського (2011). Народився 10 січня 1936 року в місті Волчанськ Харківської області, та місто Вознесенськ, де минули його дитинство та юність, вважає своєю батьківщиною. Малим пережив страхіття війни – біженські дороги,шибеници на площі, розстріли людей, голод 1946–1947 років. Після семирічки поїхав на будівництво Каховської ГЕС. 1953 року вступив до Одеського морехідного училища, звідки його виключили за “неточність в анкеті” – забув указати, що перебував на окупованій території. Пішов служити матросом, а 1955-го був призваний на флот. Згодом після демобілізації поїхав на Донбас, працював на шахті “Херсонська-комсомольська”, двічі перебував у завалах, винесив з-під руїн загиблих друзів. Від 1969 проживає в Полтаві.

Писати розпочав ще на шкільній лаві. Взірцем для себе вважав Джека Лондона, Джорджа Байфона, а згодом – Василя Симоненка, Григорія Тютюнника. Якось Тютюнник, послухавши його вірші, настійно порадив: “Пиши так, як пишеш, хоч, поки ти живий, друкувати їх не будуть”...

Має публікації в “Робітничій газеті”, “Зорі Полтавщини”, “Полтавському віснику”. У Полтаві вийшло 5 збірок поета: “Галактика кульбаб” (1999), “Мотив призахідного сонця” (2004), “Заграй слов’яночку, солдате!” (2005), “Не полони лелеку” (2007), “Осінній дощ у понеділок” (2010), готовується до друку вибраний двотомник.

ОСІННІЙ ДОЩ У ПОНЕДІЛОК

Мінорний настрій,
В ринві дощ
буркоче щось
тисячолітнє,
А на горищі тиша літня
У травах скосених
дрімає.

Душа моя
відпочиває
Від спеки ярмаркових
днів.
Краплин прозорих
переспів...
Під запіznілій звук
громів –
Осінній дощ
у понеділок.

* У 1932–1933 роках на “чорні таблиці” наносили колгоспи, села, області. Існувала заборона виїзду за межі населеного пункту. В селян вилучали все наявне продовольство, прирікаючи їх на голодну смерть.

Комусь незваний,
плач – не плач,
рясною низкою
невдач,
Та невблаганий,
наче доля,
Мені з осіннім тим
дощем,
Пливе, мов дим,
солодкий щем.
Я не рахую свої
втрати,
І не кажу дощу:
постій!
П'ю осені терпкій
напій,
ледь гіркуватий.
Мінорний настрій,
В ринві дощ
бурукоче щось
тисячолітнє,
Правічний стелиться
барвінок...
Осінній дощ
у понеділок.

* * *

В мені звучить
весь білий
світ,
Моїй душі –
не забагато,
Немов прадавній
заповіт
Рясних дощів,
як і років,
Веселе та
задумливе
стаккато.
У мене в хаті
вже нема
батьків,
Лиш полинова тінь
мережками
від мами,
Та сиві спогади
дідів,
Що з бузиновими
ціпками
Осінніми блукають
бур'янами.
Ще, слава Богу,
ясен світ,
Онуки в серці
зірочками,

Візьму на руки,
понесу стежками,
Де полинова тінь
мережками
від мами,
Та під дубами
Вляглися й сплять
віки.
У присмерковій
осені,
В жовтім саду
Ягід ожини
терпкої
шукатиму,
Може, знайду...

ЗАБУДЬ ПЕЧАЛІ!..

Коли черемха вже
розквітне
під вікном –
Забудь печалі,
Ті відстані, що
нас не об'єднали, –
Ті зустрічі, що
нас не обвінчали. –
Забудь печалі!
З'являється із громом
перший птах,
Що подолав
свій споконвічний
шлях.
Хай світяться
в твоїх очах
небесні далі...
Коли черемха вже
розквітне
під вікном
Засніженим
зимовим сном, –
Забудь печалі,
Забудь печалі!

* * *

Подарувала мені
літа молоді,
Подарувала!
І ясени
в зимові сни,
І повесні
причарувала.
Вітер гойда
наші літа...
В кришталеве

люстерко
Видно: листок
пурпуровий
зліта.
Вустам від
споминів
терпко...
Подарувала мені
літа молоді,
Подарувала!
Не чакувала
на темній
воді, –
Щиро кохала.

* * *

У вікно несміливо
стукає дощ,
Ніч на дворі, дощу
там не спиться,
Мабуть, холодно там,
за вікном,
босоніж...
Біля мене у хаті
хоче зігріться.
Відчиню йому
двері,
в сіни впущу,
На ослінчику
поруч присяду,
Буду слухати його
споконвічний
сум.
Ta шукати
дощу і собі
Від безсоння розраду.
Вже світає.
Пішов “поза Уманю”
гість,
Безпритульний,
як птах
при дорозі.
На долівці
тоненька
калюжка
зника,
Ta краплини
під вітром
На холоднім порозі.

* * *

Над половиною
світів

Вітер свої розправив
крила,
Звучить потужний
органний
мотив,
Дзвенять далекі
небесні
світила.
Море в своїй
могутності
Гнівом кипить,
шаленіє,
Не в змозі здолати
прикутості
до берегів.
Хмари летять
в небесах
Табунами коней,
Що порвали пута,
Над бездоріжжям
людій,
Над безпорадністю
різних ідей,
Десь їм далека
зірка надії
світила...
Над половиною
світів
Звучить потужний
Органний мотив,
Гойдаються
в небесах
далекі світила...
Над половиною
світів
Вітер свої розправив
крила.

* * *

Такі малинові
світання!..
Такі ярмаркові
бажання!..
А ти – в каштановім
цвіті
Зоря ясна.
Не загубилася
в передвечірньому
плесі,
Рясочкою зірки
лягають
на плечі,
Літа – ранети
падають
до ніг...
...Яблуко запізніле
років моїх.

ПРОЩАННЯ З ОСІННЮ

Давай посидимо
удвох...
Вже весни наші
відгриміли,
І пристрасті
відгомоніли.
Давай посидимо
удвох...
Літа наліті
яблунь дивиною,
Та осені...
Та журавлі...
Зірок у небі
золоті джмелі,
Летять собі, як
повелів їм Бог,
Як Магелланових
туманів
кораблі.
І ми з тобою
вдвох –
У світанковім небі
журавлі.

* * *

Листопадами
Весни лягають
в зарошенні
інеєм трави,
На гілках де-не-де
Лампадами
тъмяніють
червоні яблука,
Короткий спомин
про серпневі
заграви.
На одній нозі
чапля стоїть
в лузі –
У віковічній задумі.
Так стояли її
родичі
Задовго до
фараонів.
Тільки зорі
плавали
на міліні
Маленькими жабенятами.
А місяця ще
не було
на небі.
Було тільки
сонце.
Я збираюсь на
землю
ще повернувшись,

Над заплавами
коло зроблю,
Де чапля стоїть
на одній нозі
В споконвічній
задумі...
Стану поруч.

СИНОВІ

Я ті моря не
перейшов,
У них ти –
вдома,
І перли їхні
не знайшов,
Від них давно
у тебе
втома.
Але багаття зір
над океаном,
І полум'я на
сході
над туманом,
Як сонце випливає
з глибини, –
Ти бачиш, Сину,
Віків минулих
ранні сни.
Ще босоногим
хлопчиком
Гомер
Вчував у хвилях
еллінські
наспіви...
Нехай зірки та
маяки
В морях рятують
твою душу,
Молитва мамина,
Та джміль, –
то найдорожче,
що стріча
на суші.

* * *

Не покидай мене,
Любове!
Не залишай з цим
білим світом
наодинці,
Років безжалісні
ординці
Беруть мене
у свій
полон.
Не йди у сни мої,

печале,
ой не треба!
Он жевріє краєчок
неба:
Біля багаття
зір
Бенкет справляє
вічність,
І нашого життя
епізодичність
Не зігрива її
холодну кров.
Бринить в душі
забутий вірш
Краплиною роси
на стиглім
житі...
Волошок шептіт
у полях,
І сурми осені
сумної, —
Не покидай мене,
лю보ве,
Побудь зі мною!

* * *

Я так тебе
любив!..
Я так тебе
люблю!
Осіннє листя
Ворс克лою спливає,
Дивлюсь услід
своєму журавлю,
Що сиротливі плавні
покидає.
Глибока осінь,
пізно так
світає,
А що літа?
Перо з крила...
І десь весна
майбутня
виглядає,
Зозуля-ключниця
відкриє небеса,
Птахів запросить
із країв далеких.
І сотворяться вічні
чудеса, —
Діток у гнізда
принесуть
лелеки.
В яскраву весняну
зорю
Впливе їх втомлений,
щасливий легіт...

І ти збагнеш,
як я тебе
люблю
В своїх морях,
в своїх світах
далеких.
Останній понеділок.
Вересень
поклав до ніг
красуні-осені
На чисті води
вінки вінчальні,
Багряні клени
в небесній просині
Пливуть фрегатами
в країни дальні.

* * *

Гомоніли зорі,
віщаючи,
Говорила квітка
конвалії,
Ніби все на землі
існує, —
Тимчасові
реалії,
Тимчасові світи
в безмежності,
Як і ми, на землі,
безвісні.
Марні пошуки
довершеності —
Ритмів космічної пісні.
Все було, все
відбудеться:
Як трава,
проростуть
покоління,
Хтось прийде,
у цей світ
з'явиться,
Скаже: все-таки
вона обертається.
Подолавши землі
тяжіння,
Скаже людям:
галактика
обертається
До свого Вознесіння.
Прокладуть рожеві
п'яточки
Шлях в безмежності
споришеві...
Гиля, гуси,
в галактику —
У світанки вишневі.